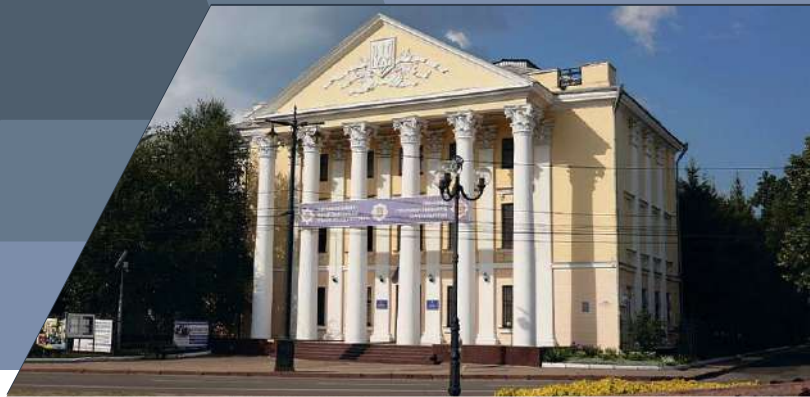

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II Міжнародної науково-практичної конференції

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ В УМОВАХ ВІЙНИ»

17 КВІТНЯ 2025 РОКУ

CUESC

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ ДОНЕЦЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ В УМОВАХ ВІЙНИ**

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
17 квітня 2025 року**

УДК 351.862:342.78(477)(082)

Редакційна колегія:

БУГА Ганна – *голова редколегії* – начальник відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент;

Члени редакційної колегії:

СТЕЦЮК Роксолана – завідувач редакційно-видавничого відділення відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент;

ШУРУН Ірина – науковий співробітник відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ

A43

Актуальні питання підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони в умовах війни : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 17 квітня 2025 року). Кропивницький : ДонДУВС, 2025. 690 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Донецького державного університету внутрішніх справ (протокол № 11 від 28.05.2025 року).

Збірник містить доповіді представлені на II Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони» (м. Кропивницький, 17 квітня 2025 року). Видання розраховане на науковців закладів вищої освіти, представників Міністерства оборони України, Збройних Сил України, Державної спеціальної служби транспорту, Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної міграційної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Служби безпеки України, Антитерористичного центру при Службі безпеки України, Служби судової охорони, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Апарату Ради національної безпеки і оборони України, розвідувальних органів України, центрального органу виконавчої влади і громадських організацій, а також усіх, хто цікавиться актуальними питаннями підготовки фахівців для сектору безпеки та оборони.

Усі доповіді представлено в авторській редакції.

УДК 351.862:342.78(477)(082)

© Автори, 2025

© ДонДУВС, 2025

ТАЛМАЗАН Аріна, ФЕДОРЧАК Ірина ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ КІБЕРБЕЗПЕКИ: МІЖНАРОДНІ ТРЕНДИ І ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	576
ТИТАРЕНКО Олексій ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ» ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ К9 НА ТРЕТЬОМУ (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	578
ТОДОРОВ Ігор ГЛОБАЛЬНІ ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В БЕЗПЕКОВІЙ СФЕРІ	582
ТОПЧИЛО Анна ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЕДУКАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ПОРАНЕНЬ	584
ТРЕТЯК Софія, МУХІНА Галина ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ РОБОТИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	587
ТРЕТЯК Софія, ФЕДОРЧАК Ірина ВАЖЛИВІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З НАХИЛОМ НА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ	591
ТРИГУБ Сергій, ПЕТРОВСЬКИЙ Микита ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ	594
ТУРЕНКО Олег ПРИМУС ДО ПРАЦІ ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ЗАГРОЗИ	599
УДОД Андрій, БРОВІЦЬКА Ольга РОЗГЛЯД ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ ТА ПІДХОДІВ ДО ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ	602
УМРИХІНА Ірина КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	607

Список використаних джерел

1. Global Risks Report 2025 (World Economic Forum). URL: <https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2025/>
2. Munich Security Report - Security Conference. URL: [securityconference.org/en/publications/munich-security-report/](https://www.munichsecurityconference.org/en/publications/munich-security-report/)
3. NATO Strategic Communications Centre of Excellence. URL: <https://stratcomcoe.org/>

Анна ТОПЧИЛО,
ад'юнкт Національного університету
цивільного захисту України

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЕДУКАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ПОРАНЕНЬ

В умовах сучасної жорстокої війни, на превеликий жаль, персонал сектору безпеки і оборони отримує важкі поранення, які завдають не лише фізичної, а й значної психологічної шкоди. Співробітники, які зазнали поранень, можуть стикатися з посттравматичним стресовим розладом, тривожністю, депресією, відчуттям втрати сенсу життя та складнощами у соціальній адаптації. У такій ситуації психоедукація є одним із методів психологічної підтримки, що підвищує психологічну стійкість, полегшує процес реабілітації, допомагає швидшому психологічному відновленню та сприяє реінтеграції у суспільство після поранення.

Психоедукація в секторі безпеки і оборони, це не тільки один з методів психологічного супроводження персоналу, що полягає в наданні людині необхідних знань про її емоційний стан, особливості реакцій на стрес та способи адаптації, а комплексна робота з пораненим співробітником спрямована на формування розуміння власного психологічного стану. Надання ефективного інструментарію щодо контролю та коригуванню своїх негативних емоційних проявів та поведінки. Пояснення реакцій фізіологічних та психологічних процесів співробітника, який зазнав поранення його родині для якісної

психологічної підтримки і зниження рівня страху, тривожності та невизначеності.

Психоедукація для персоналу сектору безпеки і оборони, які отримали поранення, сприяє зміцненню мотивації до реабілітації та відновлення, оскільки розуміння своїх станів сприяє кращому прийняттю необхідності лікування та психологічної допомоги.

Основними етапами психоедукації для персоналу сектору безпеки і оборони, які зазнали поранень, є усвідомлення та прийняття власного стану. Пораненому співробітникові важливо пояснити, що їхні емоції є нормальною реакцією на ненормальні обставини. Часто вони намагаються приховати свої почуття, що лише ускладнює відновлення. Психоедукація в цьому допомагає: розпізнавати та приймати власні емоції та усвідомлювати їхні причини. Приймати зміни в житті, викликані пораненням, без почуття провини чи сорому. Формувати конструктивне ставлення до свого досвіду – сприймати його не як кінець життя, а як можливість знайти нові шляхи реалізації.

Психоедукація для персоналу сектору безпеки і оборони, які зазнали поранень, обов'язково включає роботу з травматичним досвідом. Пояснення механізмів посттравматичного стресового розладу, чому виникають флешбеки, як працює пам'ять після травми. Робота з негативними думками – зміна сприйняття травми через когнітивно-поведінкові техніки. Навчання навичкам регуляції емоцій: дихальні техніки, тілесні практики, релаксація. Психоедукація сприяє розвитку навичок самостійного прийняття рішень – щоб поранений співробітник міг бачити своє майбутнє незалежно від травми та поранення. Інформування про позитивні результати інших людей, які зазнавали поранень і могли б бути позитивним прикладом та ресурсною підтримкою для пораненого співробітника в процесі лікування та відновлення.

Психоедукація для персоналу сектору безпеки і оборони, які зазнали поранень включає навчання навичкам подолання стресу та саморегуляції, когнітивно-поведінкові техніки – робота з мисленням, уникнення

катастрофізації, медитативні та дихальні практики – для зниження рівня тривоги. Просвіта про користь здорового стилю життя та фізичної активності, як способу стабілізації психоемоційного стану.

Особливістю психоедукації для персоналу сектору безпеки і оборони, які зазнали поранень, в першу чергу, є врахування їх професійного досвіду та виконання завдань за призначенням, згідно посадових обов'язків. Співробітники сектору безпеки та оборони мають специфічний досвід, пов'язаний із бойовими діями, екстремальними ситуаціями, підвищеними ризиками та значними психологічними навантаженнями. Важливо, щоб психоедукація враховувала їхню підготовку, систему цінностей та ставлення до труднощів. В цьому випадку необхідно використання знайомої термінології, без надмірної «психологізації», акцент на дисципліну та відповідальність як ресурс для відновлення. Визнання ролі підтримки товаришів по службі і командної підтримки.

Необхідність навчання подолання бар'єрів соціальної адаптації у процесі психоедукації. Після отримання поранення змінюється не лише фізичний стан співробітника, а й його соціальне становище. Часто виникають труднощі з прийняттям нової ролі, поверненням у сім'ю чи роботу. Психоедукація повинна допомагати вибудовувати реалістичні очікування. Важливим є навчання комунікаційним навичкам для відновлення соціальних зв'язків. Необхідно розвивати навички планування майбутнього, навіть якщо воно відрізняється від уявлень, які були до поранення.

Психоедукація в процесі підготовки до тривалої реабілітації. Відновлення після поранення – тривалий процес, що вимагає фізичних і психологічних зусиль. Важливо формувати у пораненого співробітника установку на поступовий прогрес та позитивне ставлення до змін. Ознайомлення з методами самодопомоги (медитація, арт-терапія). Підкреслення цінності маленьких досягнень. Залучення до груп підтримки та психологічного супроводу. Допомога у формуванні нового погляду на власний досвід отриманого поранення та можливість інтегрувати отримані переживання у подальше життя.